

DYREKTYWA 2002/91/EC PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**z dnia 16 grudnia 2002 r.
w sprawie charakterystyki energetycznej
budynków**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego art. 175, ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-

Spółecznego², uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251

Traktatu⁴, a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 6 Traktatu wymaga tego, by przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty były brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego.
- (2) Zasoby naturalne, do których ostrożnego i racjonalnego użycia odnosi się art.174 Traktatu, obejmują produkty naftowe, gaz naturalny i paliwa stałe, będące zasadniczymi źródłami energii, a także głównymi źródłami emisji dwutlenku węgla.
- (3) Zwiększona efektywność energetyczna stanowi ważną część pakietu programów i działań niezbędnych do przestrzegania Protokołu z Kioto i powinna być zamieszczana w każdym pakiecie strategicznym, w celu spełnienia dalszych zobowiązań.
- (4) Zarządzanie popytem na energię jest ważnym narzędziem umożliwiającym Wspólnocie wpływ na światowy rynek i tym samym na bezpieczeństwo podaży energii w średnim i długim okresie.
- (5) Rada w swych konkluzjach z 30 maja 2000 r. i 5 grudnia 2000 r. zaaprobowwała plan działania Komisji w sprawie efektywności energetycznej i zażądała szczególnych środków dla sektora budowlanego.
- (6) Sektor mieszkaniowy i usługowy, którego główną część stanowią budynki, obejmuje ponad 40% końcowego zużycia energii we Wspólnocie i zużycie to rośnie. Tendencja ta prowadzi do wzrostu zużycia energii, a także emisji dwutlenku węgla przez ten sektor.

¹ Dz.U. C 213 E z 31.7.2001, str. 266 i Dz.U. C 203 E z 27.8.2002, str. 69.

² Dz.U. C 36 z 8.2.2002, str. 20.

³ Dz.U. C 107, 3.5.2002, str. 76.

⁴ Opinia Parlamentu Europejskiego z 6 lutego 2002 (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z 7 czerwca 2002 (Dz.U. C 197 z 20.8.2002, str. 6) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z 10 października 2002 (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

- (7) Dyrektywa Rady 93/76/EWG z 13 września 1993r, w celu ograniczenia emisji dwutlenku węgla poprzez poprawienie efektywności energetycznej (SAVE)⁵, która wymaga od Państw Członkowskich opracowania, wdrożenia i składania sprawozdań w sprawie programów w dziedzinie efektywności energetycznej w sektorze budowlanym, zaczyna obecnie ujawniać pewne znaczące korzyści. Jednak dla ustanowienia bardziej konkretnych działań w celu wykorzystania dużego niezrealizowanego potencjału oszczędności energii i zredukowania dużych różnic pomiędzy wynikami Państw Członkowskich w tym sektorze, potrzebny jest uzupełniający instrument prawny.
- (8) Dyrektywa Rady 89/106/EWG z 21 grudnia w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do wyrobów budowlanych⁶ wymaga, aby obiekty budowlane i ich instalacje grzewcze, chłodzące i wentylacyjne były projektowane i wykonywane w taki sposób, aby wymagana ilość energii była niska, przy uwzględnieniu warunków klimatycznych usytuowania i mieszkańców.
- (9) Środki służące dalszej poprawie charakterystyki energetycznej budynków, powinny uwzględniać warunki klimatyczne i lokalne oraz wewnętrzne środowisko klimatyczne, a także opłacalność. Nie powinny one naruszać innych wymagań podstawowych dotyczących budynków, takich jak dostępność, ekonomia i zamierzone przeznaczenie budynku.
- (10) Charakterystyka energetyczna budynków powinna być określana na podstawie metodologii, która może być różna na poziomie regionalnym, obejmującej oprócz izolacji termicznej inne czynniki, odgrywające coraz ważniejszą rolę, takie jak rodzaj stosowanych instalacji grzewczych i klimatyzacyjnych, stosowanie odnawialnych źródeł energii oraz projekt budynku. Powszechne podejście do tego procesu, realizowane przez wykwalifikowanych i/lub akredytowanych ekspertów o niezależności gwarantowanej na podstawie obiektywnych kryteriów, przyczyni się do wyrównania reguł w zakresie wysiłków czynionych przez Państwa Członkowskie w celu oszczędności energii w budynkach i wprowadzi przejrzystość dla przyszłych właścicieli i użytkowników w zakresie charakterystyki energetycznej na wspólnotowym rynku nieruchomości.
- (11) Komisja zamierza dalej opracowywać normy takie, jak EN 832 i prEN 13790, które dotyczą systemów klimatyzacji i oświetlenia.
- (12) Budynki będą miały wpływ na długoterminowe zużycie energii, stąd też nowe budynki powinny spełniać minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, dostosowane do lokalnego klimatu. Z tego też powodu, przy stosowaniu wskaźników służących poprawie charakterystyki energetycznej, powinna być stosowana najlepsza praktyka. Ponieważ zastosowanie alternatywnych systemów zaopatrzenia w energię nie jest generalnie wykorzystane w pełnym zakresie, powinny zostać rozważone możliwości techniczne, środowiskowe i ekonomiczne alternatywnych systemów zaopatrzenia w energię; może to być wykonane jednorazowo przez Państwo

⁵ Dz.U. L 237 z 22.9.1993, str. 28.

⁶ Dz.U. L 40 z 11.2.1989, str. 12. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 93/68/EWG (Dz.U. L 220 z 30.8.1993, str. 1).

Członkowskie w drodze studium przygotowującego wykaz środków oszczędzania energii dla przeciętnych lokalnych warunków rynkowych, spełniający kryteria opłacalności. Przed rozpoczęciem budowy mogą być wymagane szczególne studia, jeżeli środek lub środki okażą się możliwe do zastosowania.

- (13) Ważniejsze renowacje budynków istniejących, powyżej pewnych rozmiarów, powinny być traktowane jako okazja do podejmowania środków opłacalnych dla poprawy charakterystyki energetycznej. Ważniejsze renowacje są to przypadki, w których koszt renowacji odniesiony do okrycia budynku i/lub koszt instalacji energetycznych takich jak ogrzewanie, zaopatrzenie w ciepłą wodę, klimatyzacja, wentylacja i oświetlenia jest wyższy niż 25% wartości budynku, nie wliczając wartości gruntu, na którym usytuowany jest budynek, lub przypadki, gdy więcej niż 25% okrycia budynku podlega renowacji.
- (14) Jednakże poprawa ogólnej charakterystyki energetycznej budynku oznacza niekonieczne pełną renowację budynku, ale może być ograniczona do tych jego części, które są najbardziej właściwe dla poprawy charakterystyki energetycznej tego budynku i są opłacalne.
- (15) Wymagania renowacyjne dla budynków istniejących nie powinny być niezgodne z zamierzoną funkcją, jakością lub charakterem budynku. Powinno być możliwe odzyskanie kosztów dodatkowych, zaangażowanych w daną renowację, w rozsądnym terminie w odniesieniu do spodziewanego okresu istnienia inwestycji, przez zgromadzone oszczędności energii.
- (16) Proces certyfikacji może być wspierany programami, mającymi na celu umożliwienie równego dostępu do poprawionej charakterystyki energetycznej. Może być on oparty na umowach pomiędzy organizacjami akcjonariuszy a jednostką powołaną przez Państwa Członkowskie. Wykonywany może być przez spółki świadczące usługi energetyczne, które zgadzają się zobowiązać się do podejmowania określonych inwestycji. Przyjęte systemy powinny być nadzorowane i weryfikowane przez Państwa Członkowskie, które powinny również ułatwiać stosowanie określonych systemów zachęt. Świadectwo powinno opisywać, w możliwym zakresie, aktualną sytuację dotyczącą charakterystyki energetycznej budynku i może podlegać odpowiedniej rewizji. Budynki władzy publicznej i budynki często odwiedzane przez ogół, powinny stanowić przykład, poprzez uwzględnianie rozważań środowiskowych i energetycznych, i z tego powodu budynki te powinny być poddawane certyfikacji energetycznej regularnie. Publiczne rozpowszechnienie informacji dotyczącej charakterystyki energetycznej, powinno być wzmocnione wyraźnym ukazaniem tych świadectw energetycznych. Ponadto zamieszczanie oficjalnie zalecanych temperatur wewnętrznych, razem z temperaturą aktualnie pomierzoną powinno zniechęcać do nadużywania energii w systemach ogrzewania, klimatyzacji i wentylacji. Działania takie powinny przyczyniać się do unikania niepotrzebnego zużycia energii oraz zapewnić korzystne warunki klimatyczne wewnątrz (komfort termiczny) w porównaniu z temperaturą zewnętrzną.
- (17) Państwa Członkowskie mogą również zaangażować inne środki, nieprzewidziane w niniejszej dyrektywie, aby zachęcić w ten sposób do poprawy charakterystyki energetycznej budynków. Państwa Członkowskie powinny zachęcać do prawidłowego zarządzania energią, biorąc pod uwagę intensywność używania budynków.

- (18) Ostatnie lata pokazały wzrost ilości systemów klimatyzacji w krajach południowej Europy. Stwarza to istotne problemy w okresach szczytowego obciążenia energetycznego, zwiększając koszty elektryczności i psując bilans energetyczny w tych krajach. Powinno się dać priorytet strategiom poprawiającym charakterystyki energetyczne budynków w okresie letnim. W tym celu powinien nastąpić dalszy rozwój pasywnych technologii chłodzenia, a przede wszystkim tych poprawiających warunki klimatyczne wewnątrz oraz mikroklimat wokół budynków.
- (19) Regularna konserwacja kotłów oraz systemów klimatyzacji przez kwalifikowany personel, przyczynia się do poprawnego uregulowania kotłów, zgodnie ze specyfikacją wyrobu a w ten sposób zapewnia optymalną charakterystykę z punktu widzenia środowiska, bezpieczeństwa i energii. Niezależna ocena całej instalacji grzewczej jest wymagana wówczas, gdy zmiana mogłaby mieć miejsce ze względów opłacalności.
- (20) Wystawianie mieszkańcom budynków rachunków z tytułu kosztów ogrzewania, klimatyzacji i ciepłej wody, naliczanych w proporcji do rzeczywistego zużycia, mogłoby przyczynić się do oszczędzania energii w sektorze mieszkaniowym. Mieszkańcy powinni mieć możliwość regulowania ich własnego zużycia ciepła i ciepłej wody, o ile takie środki są opłacalne.
- (21) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, jak określono w art. 5 Traktatu, zasady ogólne przewidujące wymagania w zakresie systemu charakterystyki energetycznej oraz jego cele, powinny być określone na poziomie Wspólnoty, ale szczegółowe wdrożenie powinno być zostawione dla Państw Członkowskich, pozwalając w ten sposób każdemu Państwu Członkowskiemu na wybór reżimu odpowiadającego w najlepszy sposób jego szczególnej sytuacji. Niniejsza dyrektywa ogranicza się do minimum wymaganego do osiągnięcia tych celów i nie wykracza poza to, co jest do tego niezbędne.
- (22) Powinna być zapewniona możliwość szybkiego dostosowania metodologii obliczeń i regularnego przeglądu minimalnych wymagań przez Państwa Członkowskie w zakresie charakterystyki energetycznej budynków ze względu na postęp technologiczny, m.in. w odniesieniu do właściwości izolacyjnych (lub jakości) materiału budowlanego i dla dalszego rozwoju normalizacji.
- (23) Środki konieczne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny być przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁷,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszej dyrektywy jest promowanie poprawiania charakterystyki energetycznej budynków we Wspólnocie, z uwzględnieniem warunków klimatycznych zewnętrznych i lokalnych oraz wewnętrznych wymagań klimatycznych oraz opłacalności.

⁷ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

Niniejsza dyrektywa ustanawia wymagania w zakresie:

- a) ram ogólnych dla metodologii obliczania zintegrowanej charakterystyki energetycznej budynków;
- b) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej nowych budynków;
- c) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej dużych budynków istniejących, podlegających ważniejszej renowacji;
- d) certyfikacji energetycznej budynków; i
- e) regularnej kontroli kotłów i systemów klimatyzacji w budynkach oraz dodatkowo oceny instalacji grzewczych, w których kotły mają więcej niż 15 lat.

Artykuł 2 **Definicje**

Dla potrzeb niniejszej dyrektywy stosowane są następujące definicje:

1. „budynek”: konstrukcja zadaszona, posiadająca ściany, w której do utrzymania klimatu wewnętrznego stosowana jest energia; określenie budynek może odnosić się do budynku jako całości lub jego części, które zostały zaprojektowane lub zmienione do stosowania oddzielnego;
2. „charakterystyka energetyczna budynku”: wartość energii zużywanej rzeczywiście lub szacowanej do spełnienia różnych potrzeb związanych ze znormalizowanym użytkowaniem budynku, która może obejmować m.in. ogrzewanie, ciepłą wodę, chłodzenie, wentylację i oświetlenie. Wartość ta może być odzwierciedlona w jednym lub większej ilości wskaźników numerycznych, które zostały obliczone z uwzględnieniem izolacji, charakterystyki technicznej i instalacyjnej, projektu i usytuowania w relacji do aspektów klimatycznych, wystawienia na słońce i wpływu konstrukcji sąsiadujących, wytwarzania energii własnej i innych czynników, włącznie z klimatem wewnętrznym, mających wpływ na zapotrzebowanie na energię;
3. „świadectwo charakterystyki energetycznej budynku”: świadectwo uznawane przez Państwo Członkowskie lub osobę prawną wyznaczoną przez to państwo, zawierające charakterystykę energetyczną budynku obliczoną zgodnie z metodologią opartą na ogólnych ramach podanych w Załączniku;
4. „CHP” (skojarzone wytwarzanie ciepła i elektryczności): jednoczesna konwersja pierwotnych paliw w energię mechaniczną lub elektryczną i ciepłą, spełniająca określone kryteria jakościowe efektywności energetycznej;
5. „system klimatyzacji”: połączenie wszystkich elementów wymaganych dla zapewnienia formy przeróbki powietrza, w której temperatura jest kontrolowana lub może być obniżona, możliwie w powiązaniu z kontrolą wentylacji, wilgotności i czystości powietrza;

6. „kocioł”: połączenie kotła z palnikiem przeznaczone do przekazywania wodzie ciepła uwalnianego z procesu spalania;
7. „efektywna wydajność znamionowa (wyrażana w kW)”: maksymalna wydajność kaloryczna określona i gwarantowana przez producenta jako możliwa do dostarczenia podczas ciągłej pracy, zgodna z efektywnością użytkową podaną przez producenta;
8. „pompa ciepła”: urządzenie lub instalacja wydobywająca ciepło o niskiej temperaturze z powietrza, wody lub ziemi i dostarczająca ciepło do budynku.

Artykuł 3

Przyjęcie metodologii

Państwa Członkowskie stosują metodologię, na poziomie krajowym lub regionalnym, obliczania charakterystyki energetycznej budynków, na podstawie ram ogólnych podanych w Załączniku. Części 1 i 2 tych ram dostosowuje się do postępu technicznego zgodnie z procedurą określoną w art. 14 ust. 1, biorąc pod uwagę normy lub kryteria stosowane w prawodawstwie Państwa Członkowskiego.

Metodologia ta jest ustalana na poziomie krajowym lub regionalnym.

Charakterystykę energetyczną budynku wyraża się w sposób przejrzysty i może ona obejmować wskaźnik emisji CO₂.

Artykuł 4

Ustalanie wymagań charakterystyki energetycznej

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki do zapewnienia, aby ustalone zostały minimalne wymagania charakterystyki energetycznej dla budynków, w oparciu o metodologię określoną w art. 3. Ustalając wymagania, Państwa Członkowskie mogą dokonywać zróżnicowania pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz różnymi kategoriami budynków. Wymagania te uwzględniają ogólne warunki klimatu wewnętrznego, aby uniknąć w ten sposób ewentualnych negatywnych efektów, takich jak nieodpowiednia wentylacja, a także warunki lokalne i projektowaną funkcję oraz wiek budynku. Wymagania te podlegają przeglądowi w regularnych odstępach czasu, nie dłuższych niż pięć lat oraz, gdy trzeba, są uaktualniane w celu uwzględnienia postępu technicznego w sektorze budowlanym.
2. Wymagania charakterystyki energetycznej są stosowane zgodnie z art. 5 i 6.
3. Państwa Członkowskie mogą decydować o niestosowaniu wymagań określonych w ust. 1, do następujących kategorii budynków:
 - budynki i zabytki urzędowo chronione jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, gdzie zgodność z wymaganiami zmieniłaby niedopuszczalnie ich charakter lub wygląd,

- budynki używane jako miejsca kultu i do działalności religijnej,
- budynki okresowe o planowanym czasie użycia dwóch lat lub mniej, obiekty przemysłowe, warsztaty i budynki niemieszkalne rolnicze o niskim zapotrzebowaniu na energię i budynki niemieszkalne rolnicze używane przez sektor objęty krajowym porozumieniem sektorowym w sprawie charakterystyki energetycznej,
- budynki mieszkalne przeznaczone do użycia mniej niż cztery miesiące w roku,
- budynki wolnostojące o całkowitej powierzchni użytkowej mniejszej niż 50 m².

Artykuł 5

Budynki nowe

Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby nowe budynki spełniały minimalne wymagania charakterystyki energetycznej określone w art. 4.

Dla budynków nowych o łącznej powierzchni użytkowej powyżej 1 000 m², Państwa Członkowskie zapewniają, aby możliwości techniczne, środowiskowe i ekonomiczne systemów alternatywnych takich jak:

- zdecentralizowane systemy dostawy energii oparte na energii odnawialnej,
- CHP,
- ogrzewanie lub chłodzenie lokalne lub blokowe, jeśli dostępne,
- pompy ciepłe, pod pewnymi warunkami,

były rozważane i brane pod uwagę przed rozpoczęciem budowy budynków.

Artykuł 6

Budynki istniejące

Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki do zapewnienia, aby przy wykonywaniu ważniejszej renowacji budynków, których łączna powierzchnia użytkowa wynosi powyżej 1000 m², charakterystyka energetyczna tych budynków została poprawiona, aby w ten sposób spełnić minimalne wymagania, na ile jest to możliwe pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym. Państwa Członkowskie dobierają te minimalne wymagania charakterystyki energetycznej na podstawie wymagań charakterystyki energetycznej określonych dla budynków zgodnie z art. 4. Wymagania te mogą być ustalane zarówno dla budynków poddawanych renowacji jako całość, lub dla systemów poddawanych renowacji lub dla elementów, jeśli stanowią one część prac renowacyjnych przewidywanych do wykonania w ograniczonym czasie, przy uwzględnieniu wymienionego powyżej celu poprawy ogólnej charakterystyki energetycznej budynku.

Artykuł 7 **Świadectwo charakterystyki energetycznej**

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby przy wznoszeniu, sprzedaży lub wynajmie budynków świadectwo charakterystyki energetycznej, było udostępniane właścicielowi lub przez właściciela przyszłemu kupującemu lub najemcy, niezależnie od sytuacji jaka mogłaby mieć miejsce. Ważność świadectwa nie przekracza 10 lat.

Certyfikacja dla mieszkań lub jednostek przewidywanych do oddzielnego użytkowania w blokach może być oparta:

- na wspólnej certyfikacji całego budynku dla bloków o wspólnym systemie ogrzewania, lub
- na ocenie innego mieszkania reprezentatywnego w tym samym bloku.

Państwa Członkowskie mogą wyłączyć kategorie określone w art. 4 ust. 3 ze stosowania niniejszego ustępu.

2. Świadectwo charakterystyki energetycznej dla budynków powinno zawierać wartości referencyjne takie jak: aktualne normy prawne i odniesienia dla umożliwienia konsumentom dokonania porównania i oceny charakterystyki energetycznej danego budynku. Świadectwu towarzyszą zalecenia służące poprawie danej charakterystyki energetycznej pod względem opłacalności.

Cel świadectw jest ograniczony do dostarczenia informacji i jakiegokolwiek wpływ tych świadectw w zakresie postępowania prawnego lub innym, ustala się zgodnie z przepisami krajowymi.

3. Państwa Członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby w budynkach o całkowitej powierzchni użytkowej powyżej 1 000 m², zajmowanych przez władze publiczne i przez instytucje świadczące usługi publiczne dla dużej liczby osób, i z tego powodu często odwiedzanych przez te osoby, było umieszczone, w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu, świadectwo energetyczne, mające nie więcej jak 10 lat.

Może być również wyraźnie ukazany zakres temperatur wnętrza, zalecanych i rzeczywistych oraz, gdy potrzeba, innych odpowiednich wskaźników klimatycznych.

Artykuł 8 **Kontrola kotłów**

W związku z redukcją zużycia energii oraz ograniczaniem emisji dwutlenku węgla, Państwa Członkowskie:

- (a) ustanawiają środki niezbędne do wprowadzenia regularnych kontroli kotłów opalanych nieodnawialnym paliwem ciekłym lub stałym o efektywnej nominalnej wydajności 20

kW do 100 kW. Takie kontrole mogą być stosowane również do kotłów stosujących inne paliwa.

Kotły o efektywnej nominalnej wydajności ponad 100 kW są kontrolowane co najmniej co dwa lata. Dla kotłów opalanych gazem, okres ten może być wydłużony do czterech lat.

Dla instalacji grzewczych z kotłami o efektywnej nominalnej wydajności powyżej 20 kW, starszych niż 15 lat, Państwa Członkowskie ustanawiają niezbędne środki celem wprowadzenia jednorazowej kontroli całej instalacji grzewczej. Na podstawie tej kontroli, która obejmuje ocenę efektywności kotła oraz dopasowania kotła poprzez porównanie go z wymaganiami grzewczymi budynku, eksperci udzielają porady użytkownikom w sprawie wymiany kotłów, innych modyfikacji do systemu grzewczego oraz w sprawie rozwiązań alternatywnych; lub

- (b) podejmują kroki do zapewnienia udzielenia porad użytkownikom w sprawie wymiany kotłów, innych modyfikacji do systemu grzewczego oraz w sprawie rozwiązań alternatywnych, które mogą obejmować kontrole dla dokonania oceny efektywności i odpowiedniego dopasowania kotła. Ogólny wpływ tego podejścia powinien być zasadniczo równoważny z tym wynikającym z warunków podanych w lit. (a). Państwa Członkowskie, które wybiorą tę opcję przedkładają Komisji sprawozdanie na temat równoważności swych sposobów podejścia do sprawy co dwa lata.

Artykuł 9

Kontrola systemów klimatyzacji

W związku z redukcją zużycia energii i ograniczeniem emisji ditlenku węgla, Państwa Członkowskie ustanawiają niezbędne środki do wprowadzenia regularnej kontroli systemów klimatyzacji o efektywnej wydajności znamionowej większej niż 12 kW.

Kontrola ta obejmuje ocenę efektywności klimatyzacji i jej dostosowanie w porównaniu z wymaganiami dotyczącymi chłodzenia budynku. Użytkownicy otrzymują odpowiednie doradztwo w zakresie ewentualnych udoskonaleń lub wymiany systemu klimatyzacji oraz w zakresie rozwiązań alternatywnych.

Artykuł 10

Niezależni eksperci

Państwa Członkowskie zapewniają, aby certyfikacja budynków, opracowanie towarzyszących zaleceń oraz kontrola kotłów i systemów klimatyzacji były wykonywane w sposób niezależny przez wykwalifikowanych i/lub akredytowanych ekspertów, niezależnie od tego, czy działają oni jako samodzielni fachowcy, czy też są zatrudnieni w publicznych lub prywatnych jednostkach.

Artykuł 11 **Przegląd**

Komisja przy pomocy Komitetu ustanowionego w art. 14 dokonuje oceny niniejszej dyrektywy w świetle doświadczenia zdobytego podczas jej stosowania i, gdy potrzeba, przedstawia propozycje odnoszące się m.in. do:

- (a) możliwych środków uzupełniających dotyczących renowacji w budynkach o całkowitej powierzchni użytkowej mniejszej niż 1000 m²;
- (b) ogólnych zachęt dla dalszych środków w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków.

Artykuł 12 **Informacja**

Państwa Członkowskie mogą podejmować niezbędne środki do informowania użytkowników budynków odnośnie do różnych metod i praktyk służących poprawie charakterystyki energetycznej. Na wniosek Państw Członkowskich, Komisja udziela pomocy Państwom Członkowskim w realizacji omawianych kampanii informacyjnych, które mogą być włączane do programów wspólnotowych.

Artykuł 13 **Dostosowanie programu**

Punkty 1 i 2 Załącznika są poddawane przeglądowi w regularnych odstępach czasu, nie krótszych niż dwa lata.

Wszelkie zmiany niezbędne do dostosowania pkt. 1 i 2 Załącznika do postępu technicznego przyjmuje się zgodnie z procedurą określoną w art. 14 ust. 2.

Artykuł 14 **Komitet**

1. Komisja jest wspierana przez Komitet.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, biorąc pod uwagę przepisy jej art. 8.

Okres ustanowiony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 15 **Transpozycja**

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 4 stycznia 2006 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie mogą, w braku wykwalifikowanych i/lub akredytowanych ekspertów, otrzymać dodatkowy okres trzech lat na pełne zastosowanie przepisów art. 7, 8 i 9. Korzystając z tej możliwości, Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję przedkładając odpowiednie uzasadnienie oraz harmonogram dotyczący dalszego wykonywania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 16
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 17
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 grudnia 2002 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

W imieniu Rady M.

FISHER BOEL

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Ramy ogólne do obliczania charakterystyki energetycznej budynków (art. 3)

1. Metodologia obliczania charakterystyki energetycznej budynków obejmuje co najmniej następujące aspekty:
 - (a) charakterystykę cieplną budynku (okrycie i ściany wewnętrzne, itd.). Charakterystyka ta może również obejmować szczelność powietrzną;
 - (b) instalację grzewczą i zaopatrzenie w ciepłą wodę, włącznie z charakterystyką ich izolacji;
 - (c) instalację klimatyzacyjną;
 - (d) wentylację;
 - (e) wbudowaną instalację oświetleniową (głównie sektor niemieszkalny);
 - (f) położenie i zorientowanie budynku, włącznie z klimatem zewnętrznym;
 - (g) pasywne systemy słoneczne i ochronę przed słońcem;
 - (h) naturalną wentylację;
 - (i) warunki klimatu wnętrza, włącznie z projektowanym klimatem wnętrza;

2. W miarę potrzeby w tych obliczeniach brany jest pod uwagę pozytywny wpływ poniższych aspektów:
 - (a) aktywne systemy słoneczne i inne systemy grzewcze i elektryczne oparte na odnawialnych źródłach energii;
 - (b) elektryczność wytwarzana przez CHP
 - (c) lokalne lub blokowe systemy grzewcze i chłodzenia ;
 - (d) naturalne oświetlenie.

3. Dla potrzeb tego obliczania budynki powinny być odpowiednio sklasyfikowane w kategorie takie jak:
 - (a) budynki jednorodzinne różnych rodzajów;
 - (b) bloki mieszkalne;
 - (c) biura;
 - (d) budynki edukacyjne;
 - (e) szpitale;
 - (f) hotele i restauracje;
 - (g) obiekty sportowe;
 - (h) budynki usług handlu hurtowego i detalicznego;
 - (i) inne rodzaje budynków zużywających energię.

